

Jättipalsamitalkoot palkittiin Vuoden maisematekona

Lohikosken maa- ja kotitalousseuran sekä Lohilahden koulun yhteiset Lohikosken myllymiljööön jättipalsamitalkoot on palkittu Vuoden maisematekona Etelä-Savossa.

Pirjo Valkasmaa

Lohilahdella ei jääty pyörittelemään peukaloita, kun luontoon saapuneiden vieraslajien huomattiin levittäytyvän pikkukihlajaa yhä laajemmalle alueelle. Monessa hommassa ansioitunut maa- ja kotitalousseuran väki lähti urakoimaan kitkemistalkoisiin.

Viisaasti myös kylän lapset ja nuoret sitoutettiin asiaan, ja kyläkoulun oppilaat otettiin mukaan työhön.

Vieraslajitalkoissa torjuttiin jättipalsamia ja poistettiin myös komealupiinia. Kyläläiset ovat havainneet jättipalsamin levinneen alueella nopeasti muutamassa vuodessa, ja torjunta aloitettiin yhdessä koululaisten kanssa jo vuonna 2018. Tämän vuoden talkoissa kitkettiin jättipalsamia sakkikaupalla.

– Kiva yllätyshän tämä palkinto oli, kertoi varapuheenjohtaja

Arja-Riitta Repo.

Kitkemisen Arja-Riitta aloitti ensin yksin, mutta totesi pian työn varsin mittavaksi.

– Muutaman vuoden aikana palsami suorastaan ryöpsähti kasvamaan myllyn alueella.

– Tuli sitten mieleen, että koulu pitäisi ottaa tähän mukaan. Opettaja Kati Hämäläinen innostui ja kitkemistä jatkettiin sitten yhdessä syksyllä 2019. Huomattiin siinä sitten, että maisemankunnostuksesta on kilpailukin ja otettiin siihen osaa. Unohdettiin sitten koko asia, kunnes viime viikolla tuli tieto voitosta.

Maanantaina maa- ja kotitalousseuran väki kävi viemässä koululle täytekakun ja diplomi on nyt koulun seinällä.

– On ollut hienoa nähdä, miten lapsetkin ovat nähneet tehdyn työn tuloksen, kun kasvia on saatu todella paljon pois alueelta.

Vaikka kasvin esiintyminen on vähentynyt, työtä on jatkettava ja sitä jatketaan kylällä edelleen.

Koko kylän hyväksi

Raadin perusteluissa todettiin talkootyöstä hyötyvän koko kylän. Talkoolaiset toimivat kyläläisten yhteisesti omistaman caravan-alueen ympäristössä. Kyseessä on maakunnallisesti arvokas Lohilahti-Lohikosken maisema-alue, joka kuuluu myös Saimaa Geoparkin kohteisiin, ja alueella käy vuosittain paljon matkailijoita.

Lähistöllä on myös valtakunnallisesti arvokas perinnebiotooppi

Palkitut talkoolaiset. Jättipalsamia kitkettiin noin 40 jätesäkkillistä. Ne poltettiin Lohilahden kossessa. Näin siemenet eivät enää pääse leviämään.

Koskelan laitumet. Jättipalsamin torjunta antaa tilaa muulle lajistolle ja mahdollistaa osaltaan muun muassa arvokkaan perinnebiotooppilajiston leviämistä ympäristöön. Torjunta vesistön äärellä on erityisen tärkeää, jotta laji ei pääse leviämään vesistöä pitkin yhä eteenpäin uusille alueille.

Koululaiset oppivat talkoissa yhteistyön merkityksen, omasta ympäristöstä huolehtimisen tärkeyden, luonnontuntemus lisääntyy ja vastuullisuuden kokemus lisääntyy.

Lohikosken maa- ja kotitalousseuran ja Lohilahden koulun monen sukupolven yhteisissä talkoissa yhteisöllisyys toteutuu luontevasti. Eri sukupolvien toimiminen yhdessä vahvistaa yhteisöllisyyttä ja lisää ymmärrystä toisia kohtaan, todetaan perusteluissa.

– Palkintona kylälle on tulossa ProAgria Etelä-Savolta vielä maisemanhoidon kurssi. Tarkka aihe ei ole tiedossa, mutta ympäristönhoitoon se liittyy, kertoo Arja-Riitta Repo.

Etelä-Savon Vuoden maisemateko

2019 voittaja julkistettiin Etelä-Savon maa- ja kotitalousnaisten Edustajakokouksessa Juvalla 23.11.2019.

Etelä-Savossa raatiin kuuluivat ympäristöpäällikkö Sanna Poutamo Etelä-Savon maakuntaliitosta, ympäristösihteeri Hanna Kakriainen Keski-Savon ympäristötoimesta, biologi Lauri Puhakainen Etelä-Savon ELY-keskuksesta ja puutarhaneuvos Viljo Muuronen Mikkelin puutarhayhdistyksestä.

*Anna lahjaksi
kuulumisia soutupitäjästä!*

Laita pukinkonttiin

SULKAVA
-LEHTI

Pääkirjoitus

27.11.2019

Ennakkoon vai jälkikäteen?

Silloin tällöin meiltä tiedustellaan, mistä saamme juttuideoita. Osa tulee paikallista tapahtumatarjontaa tai muuta mediaa seuraamalla, osa lukijoilta, osan jutuista ideoimme itse.

Joskus jostain tapahtumasta vinkkaajat toivovat, että aiheesta julkaistaisiin kaksi juttua: etukäteen ennakkojuttu ja jälkikäteen juttu itse tapahtumasta. Ennakkojutun toivominen on ymmärrettävää. Se tiedottaa tulevasta tapahtumasta ja tukee siten mahdollista maksettua mainosta. Se myös antaa taustatietoja tapahtumasta. Varsinaisesta tapahtumasta tehty, jälkikäteen julkaistu juttu puolestaan kertoo, miten tapahtuma onnistui, keitä siellä oli ja mitä he tykkäsivät tilaisuudesta.

Toimituksen kannalta on kuitenkin usein vaikea keksiä, mitä itse tapahtumasta saa irti, jos aiheesta on jo tehty ennakkojuttu. Palveleeko se lukijoita, jos samasta aiheesta on peräkkäisissä numeroissa jutut? Voiko itse tapahtumasta tehtyyn juttuun löytää erilaisen näkökulman kuin ennakkojuttuun?

Periaatteessa meillä on linja, että teemme tapahtumasta joko ennakkojutun tai sitten käymme paikan päällä ja julkaisemme aiheesta jutun jälkikäteen. Käytännössä linjasta toki poikkeamme aika ajoin. Merkittävistä tapahtumista teemme isojakin juttuja niin etu- kuin jälkikäteen. Lisäksi hiljaisena aikana lehdessä voi olla tilaa niin etukäteis- kuin jälkikäteisjutullekin.

Jos tällaisissa tapauksissa ennakkojuttu on iso, ei itse tapahtumasta kirjoiteta niin isolla, tai päinvastoin – mikäli asiasta on päädytty tekemään kaksi juttua. Kerran viikossa ilmestyvässä, 8-sivuisessa lehdessä on nimittäin rajallinen määrä palstatilaa.

Tea Ikonen
Päätoimittaja
tea.ikonen@sulkavalehti.fi

Viikon sana

Valon kaipuu

Pimeää, ankeaa, kylmää, ahdistavaa... Valon määrän väheneminen ei ole tänäkään vuonna voinut olla vaikuttamatta omaan olotilaani. Vaikka kuinka koetan ajatella asioista positiivisesti, popsin vitamiineja ja koetan hyödyntää edes pienen siivun vuorokauden valoimmasta ajasta olemalla ulkona, tuntuu ettei mikään auta. Omat voimat ovat välillä vähissä. Tästä pimeästä ajasta toivoo ulospääsyä. Odotan muutosta.

Mitä juuri tällä hetkellä kaipaan elämään? Lohtua ja armollisuutta? Rauhaa ja turvallisuutta? Tiedostan, ettei ratkaisu ole vitamiineissa tai positiivisessa ajattelussa. Jälleen minua on koeteltu taistelussa ahdistusta vastaan. Kaiken maailman synkkyden keskellä meillä on kuitenkin Se Yksi, joka on suurin valo ja rauha, suurin lämpö ja lohtu. Jeesus Kristus. Ensimmäinen adventti tuntuu tänäkin vuonna tulevan juuri oikeaan aikaan. Kaiken pimeyden ja koleuden keskelle.

Sytytän kynttilän. Rauhoitun. Uusi toivorikas kirkkovoisi on aluillaan. "Nyt sytytämme kynttilän, se liekkiin leimahtaa, me odotamme Jeesusta, seimessä nukkuvaa." (Virsi 13:1) Tuo virsi vie minut lapsuuteen. Valkoinen liina pöydällä, adventtikyntteikkö valmiina kaikkiin tuleviin viikkoihin, joulun lähestymisen vahva tunne, tulitikut raapaisu ja kynttilän syttymisen hetki, tuoksu ja lämpö. Kristuksen tuoksu ja lämpö.

Siunattua joulun odotusta ihan jokaiselle.

Katja Suomalainen

Päivän kierto

Aurinko

nousi tänään 8.47 ja laskee 15.28.

Päivän sana

Me voimmekin ylpeinä kertoa Jumalan seurakunnissa teistä ja teidän kestävydestänne ja uskostanne kaikissa vainoissa ja ahdingoissa, joiden keskellä elätte. 2 Tess. 1:4

Mietelause

Kunnioita itse itseäsi, jos haluat, että myös muuta kunnioittavat sinua. Baltasar Gracián.

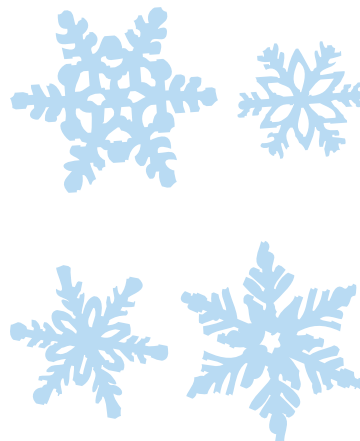
Nimipäiviä

Tänään keskiviikkona Hilikka, torstaina Heini, Kaisla, perjantaina Aimo, lauantaina Antti, Atte, Antero, sunnuntaina Oskari, 1. adventtisunnuntai, maanantaina Unelma, Anelma, tiistaina Meri, Vellamo.

Yhdistystoiminta

Eläkeläisten Sulkavan yhd.: Kirvesajät ke 4.12. klo 12.00 OP:n kerhohuoneella.

Sulkavan Karjalaseura ry: Tarinailta su 1.12. klo 17.00 OP:n alakerrassa. Terveh tulgua!

Talvisodan muistonäyttely ja joulukuusen koristelu

Kunnanvirastolla tapahtuu ensi viikon tiistaina. Päiväkodin lapset koristelevat joulukuusen ja talvisodan muistonäyttely avataan.

Talvisota syttyi 80 vuotta sitten 30.11. Asiointipisteessä on haluttu osaltaan muistaa tätä tapahtumaa, ja tiloihin on koottu pienimuotoinen Talvisodan muistonäyttely.

Palveluneuvoja Ulla Heino kertoo, että hän on ollut aina kiinnostunut historiasta, ja ajatteli, että tätä merkivuotta voisi muistaa jotenkin.

Sodan ajan kokeneiden ihmisten uhraukset ja kokemukset ansaitsevat arvostuksen ja kunnioituksen edelleen. Suomi joutui aikanaan pakon edessä puolustamaan itsenäisyyttään, tuon ajan ihmisillä ei ollut valinnan varaa, he joutuivat elämään nuo vaikeat ajat ja kärsimään suuret menetykset; ja miten suuren hinnan heidän sukupolvensa ihmiset maksoivatkaan siitä, että Suomi sai pitää vapautensa, toteaa Heino.

Heinon mukaan näyttelyssä olevan lottapuvun kunta on saanut joskus kauan sitten lahjoituksena. Sen alkuperästä eikä kohtalosta ole valitettavasti tietoa, hihassa oleva ruskea jaostonauha paljastaa sen kuitenkin muonituslotan puvuksi. Ulla kertoo kunnostaneensa pukua hellävaroen, hän on ommellut ratkenneita saumoja, parsinut reikiä sekä ommellut nappeja ja neppareita, sekä uudet kalvosimet ja kauluksen.

Onnistuin löytämään myös Lotta Svärd -merkin sekä yleiskurssimerkin, samanlaiset ovat puvun omistajallakin olleet Lotta Svärd -järjestön ohjeiden mukaisesti pukuun kiinnitettyinä tuon jaostonauhan lisäksi. Puku huokuu selkeyttä ja särmää, ja herättää kyllä suuria tunteita; mieleen tulee kysymyksiä, missä ja minkälaisissa olosuhteissa sen kantaja on aikanaan työskennellyt, ja mitä kaikkea nähnyt ja joutunut kokemaan, pohtii Ulla Heino.

Muu materiaali ja rekvisiitta löytyi Ullan sekä hänen työkaveriensa Tuula Ruottisen sekä Heta Kohvakan omista komeroista.

Pienimuotoisten infotekstien ja kuvien kokoamisen Heino kertoo olleen todella mielenkiintoisen.

Siinä näki, että sodan kokemuksesta ei ole yhtenäistä tarinaa. Niitä on yhtä monta kuin sen kokenuttakin. Infot kertovat lyhyesti talvisodasta, Lotta-toiminnasta ja suomenhevo-esta sodassa.

Asiointipisteen tiloissa ovat myös pysyvät näyttelyt: Vanha Sulkava-valokuvanäyttely, höyrylaivahistoriasta kertova näyttely sekä pienoismalli Kukkapään entisen Sahan alueesta.

Lapset koristelevat joulukuusen

Päiväkoti Touhulan lapset tuovat jälleen joulutunnelmaa virastotaloon. Tiistaina Paprikat-osaston lapset saavat koristelemaan joulukuusen virastotalon aulaan.

Kyseessä on jo kuudes kerta, kun lapset tuovat joulumieltä talossa työskenteleville ja siellä asioiville.

Tänä vuonna koristeluteema on mielenkiintoinen ja varmasti myös muistoja herättävä. Lasten itsetekemien koristeiden teemana on nimittäin pula-ajan koristeet.

Yksi joulun keskeisimmistä koristeista on itse joulukuusi. Puut, puuden oksat ja muu vihreä kasvillisuus ovat olleet yleisiä juhlien koristajina eri kulttuureissa kautta aikojen. Ensimmäiset maininnat koristelluista joulukuusista ovat 1500-1600 lukujen vaihteesta Saksasta.

Tyypillisiä koristeita ovat olleet lippunauhut, paperiketjut, lamettanauhut, omenat tai muut hedelmät, piparkakut, hapsukaramellit sekä olkikoristeet.

Tilaisuus on kaikille avoin ja tarjolla on myös glögiä.

Joulukuusen koristelutilaisuus Asiointipisteen aulaan ti 3.12.2019 klo 9.30

Talvisodan pienimuotoinen muistonäyttely avoinna 3.12.2019–13.3.2020 Asiointipisteen tiloissa viraston aukioloaikoina (ma-pe klo 8-15.15)

Kotikunnan kuulumiset kertoo

SULKAVA LEHTI

www.sulkavalehti.fi

Urheilukentän kunnostamista toivotaan

Sulkavan urheilukenttä soveltuu nykytilassaan parhaiten hiihdon harrastamiseen talvella. Näin toteavat Markku Savola ja Vesa Kankkunen kuntalaisaloitteensa, joka oli kunnanhallituksen käsittelyssä maanantaina.

Tea Ikonen

Savolan ja Kankkusen mukaan urheilukentän suorituspaiikat ovat vanhanaikaiset, tekniset laitteet puuttuvat kokonaan ja muut tilat ovat käyttökelvottomia tai puuttuvat.

– Jo kentän yleisilme on sellainen, ettei se houkuttele ketään, kommentoi Savola, joka harrastaa aktiivisesti yleisurheilua, erityisesti heittolajeja. Aloitteessa luetelluista puutteista suurin on Savolan mukaan tilat puuttuminen.

– Pukuhuone, vessa, toimistotilat, välinevarastot tai ainakin nykyaikaiset sellaiset puuttuvat.

Heittolajeja harrastavan Savolan mukaan hyppy- ja heittopaikat on kentällä korjattu ja ne ovat riittävän hyvässä kunnossa.

– Toki niidenkin käytettävyyttä voisi parantaa. Heittopaikoilla ei ole

Urheilukentällä ei vielä pääse hiihtämään, mutta kesälajeille suorituspaiikat ovat vanhanaikaiset, ja tekniset laitteet sekä pukuhuone, vessa, toimistotilat ja välinevarastot puuttuvat tai ovat käyttökelvottomia kuntalaisaloitteen mukaan.

kunnollisia sadesuojia, ja sateen jälkeen ne ovat pitkään pois käytöstä.

Juoksuradat ovat Savolan mukaan vanhanaikaiset, ja hänen mukaansa kentän keskelle on toivottu sopivampaa materiaalia. Nykyinen kivituha sopii kyllä muuten hyvin heittolajeihin, mutta välineille se ei tee hyvää. – Kiekosta raapiutuu alapinta,

kehäät tylsistyvät.

Kentällä pelataan kerran viikossa jalkapalloa. Siitä kenttään tulee kuoppia, ja kuivalla kelillä kenttä pölyää.

”Olisi aiheellista korjata”

Sulkavan liikuntapaikkojen hoitaja Kauko Simonen ei ollut nähnyt aloitetta, mutta allekirjoittaa kentän

puutteet täysin.

– Kyllähän se on tuollainen ollut montakymmentä vuotta. Olisi aiheellista korjata, Simonen toteaa.

Myös Simosen mukaan keskikentän pitäisi olla toisenlaista materiaalia. – Nurmipintaahan siihen on kaavailtu.

Suorituspaiikat Simonenkin toteaa

ajastaan jälkeen jääneiksi. Yksi ongelma on sadevesien poistuminen.

– Radan reunoilla pitäisi olla kourut, joihin vesi menisi. Kentällä ei myöskään ole salaojittusta.

Kentälle on kaavailtu jo jonkinlaisia toimenpiteitä. Simosen mukaan kentällä on jo tehty pohjakatselmuksia. Paikalla on tehty maaperätutkimuksia, joista luonnokset ovat jo tulleet.

Kentälle on tarkoitus jättää neljä juoksurataa ja vain etusuoralla niitä olisi kuusi.

– Vähän niin kuin Tanhuvaarassa on.

Simosen mukaan kentällä on josain vaiheessa kunnostettu joitain suorituspaiikkoja.

– Keihäänheitto- ja hyppypaiikat on pinnoitettu joustavammalla materiaalilla. Muutenhan kenttää ei juuri ole kunnostettu.

Aloite lähetettiin Järvi-Saimaan Palveluille

Sulkavan urheilukentällä järjestetään kesäisin urheilukerhoja sekä lasten yleisurheilukisoja, ja kerran viikossa pelataan jalkapalloa.

Markku Savola on itsekin kentän aktiivikäyttäjä. Kesäisin hän käy kentällä muutamana kerran viikossa.

– Ei siellä kovin paljon muita yleisurheilijoita ole valitettavasti näkynyt.

– Jos olosuhteita saisi parannettua, voisi kentällä saada toimintaakin viritettyä, Savola uskoo.

Kunnanhallitus päätti, että aloitteesta esille tuodut toimenpiteet huomioidaan mahdollisuuksien mukaan osana liikuntapaikkojen kehittämistä. Aloite lähetettiin tiedoksi liikuntapaikoista vastaavalle Järvi-Saimaan Palvelut Oy:lle.

Talousarvio vielä valmistelussa

Sulkavan kunnanhallitus käsittelee maanantain kokouksessa talousarvion valmistelutilannetta. Kunnanjohtaja Juho Järvenpään mukaan talousarvion valmistelu on vielä kesken ja arvioon on tulossa vielä muutoksia.

– Talousarvio tulee olemaan ylijäämäinen. Toimintakulujen kasvu tulee olemaan haaste, mutta niin on muissakin kunnissa, kunnanjohtaja kommentoi.

– Varsinainen esitys talousarviosta tulee kunnanhallituksen päätettäväksi 9.12., ja sitten valtuusto lyö sen lukkoon.

Talousarvion yhteydessä olevaan investointisuunnitelman luonnokseen vuosille 2020–2023 kunta on varannut tässä vaiheessa yli miljoona euroa liikuntahallin ja yli kaksi miljoonaa euroa yhtenäiskoulun tilojen kunnostukseen.

Järvenpää painottaa, että investointisuunnitelmassakin luvut ovat erittäin alustavia ja saattavat vielä muuttua. Molempien kiinteistöjen korjaustarve on tiedossa, mutta varsinaisia päätöksiä asiasta ei vielä ole tehty.

– Eurot ovat suuntaa antavia, mutta vielä ei ole otettu kantaa, että mitä kiinteistöille tehdään.

Kunnanjohtajan mielestä kiinteistöt ovat kuitenkin siinä mielessä mielenkiintoisia, että opiskelu- ja harrastapaikkoina ne liittyvät jollain tavalla useimpien sulkavalaisten elämään.

– Kunnan kiinteistöstrategian mukaan pidetään paikat kunnossa.

Mahdolliset korjaukset eivät kuitenkaan ole Järvenpään mukaan vielä ensi vuoden asioita.

– Kyseessä on alustava valmistelutilanne.

Tarkistus johti valtionosuuden hienoiseen lisäykseen

Valtiovarainministeriö on tarkistanut kuntien peruspalvelun valtionosuuksia. Tarkistuksen seurauksena Sulkavan kunta saa tänä vuonna 111 802 euroa lisää peruspalvelujen valtionosuutta. Peruspalvelujen valtionosuus Sulkavan kunnan osalta on muutoksen jälkeen kaiken kaikkiaan 10 708 648 euroa.

Päätös valtionosuudesta tulee Valtiovarainministeriöltä alkuvuodesta. Kunnan valtionosuus jaetaan 12 kuukaudelle ja maksetaan kunnalle kuukausittain.

Peruspalvelujen valtionosuuden muutos perustuu perusopetuksen toiminnan aloittamisen rahoittamista koskevan vähennyksen muutokseen ja kilpailukykykysymyksen toteuttamisesta aiheutuvan kaksinkertaisen vähennyksen huomioon ottamiseen.

Perusopetuksen aloittamisen rahoittamista koskeva vähennys perustuu siihen, että yksityisen perusopetuksen järjestäjälle toiminnan aloittamiseen myönnettävä rahoitus vähentää kaikille kunnille maksettavaa valtionosuutta rahoituksen yhteismäärää vastaavalla euromäärällä. Valtionosuuden vähennys on kaikissa kunnissa asukasta kohden yhtä suuri.

Perusopetuksen aloittamisen rahoittamista koskeva vähennys on

tarkistamisen jälkeen tänä vuonna -0,05 euroa/asukas. Vuotta 2019 koskevan alkuperäisen valtionosuuspäätöksen mukaisesti vähennys oli -0,03 euroa asukasta kohden, joten muutosta kuntien valtionosuuksiin on siis -0,02 euroa/asukas, mikä merkitsee Sulkavan osalta -52 euroa. Kaiken kaikkiaan euromääräinen vähennys Sulkavalla on siis -129 euroa.

Vuotta 2019 koskevan alkuperäisen valtionosuuspäätöksen mukaisesti kilpailukykykysymykseen liittyvä valtionosuuden yhteisvaikutus oli -90,69 euroa asukasta kohden, mutta tarkistuksen jälkeen vaikutus on -47,47 euroa asukasta kohden, joten kuntien peruspalvelujen valtionosuuteen lisätään 43,22 euroa asukasta kohden liittyen kilpailukykykysymyksestä aiheutuvan kaksinkertaisen vähennyksen huomioon ottamiseen. Sulkavan kohdalla tämä merkitsee 111 853 euron lisäystä.

Kun summasta vähennetään perusopetuksen aloittamisen rahoittamista koskeva vähennys, on muutos peruspalvelujen valtionosuuteen 111 802 euroa.

– Summa ei kuntataloutta käänne suuntaan tai toiseen, mutta kyllä sillä muutaman ihmisen palkat maksetaan, toteaa kunnanjohtaja Juho Järvenpää. –Kaikki lisärahoitus on positiivista.

Sote-palveluiden vuosihintaan korotus

Sulkavan kunnanhallitus hyväksyi Terveystalo Kuntaturva Oy:n esityksen kahden prosentin hinnankorotuksen sosiaali- ja terveydenhuollon kokonaisulkoistuksen vuosihintaan vuodelle 2020.

Kahden prosentin korotus merkitsee 234 940 euron korotusta nykyiseen 11 747 021 euron suuruiseen vuosihintaan. Näin ollen kokonaisulkoistuksen kustannus vuonna 2020 on 11 981 961 euroa.

Sulkavan kunnanhallitus ja Terveystalo Kuntaturva Oy ovat sopineet hinnankorotuksen perusteiksi Palvelujen tuottajaindeksin (50 prosenttia hinnasta) ja Julkisten menojen hintaindeksin (50 prosenttia hinnasta).

Indeksien perusteella muutos olisi 2,5 prosenttia. Sulkavan kunnan ja Terveystalo Kuntaturva Oy:n välisessä sopimuksessa on kuitenkin todettu, että vuosikorotus voi olla enimmillään kaksi prosenttia.

Sulkavan kunnan ja Terveystalo Kuntaturva Oy:n (silloinen Attendo) sopimuksen mukaan terveyspalveluiden tuottamisesta suoritettavat korvaukset olivat kiinteät 31.12.2018 asti. Tämän jälkeen sopijapuolilla on ollut oikeus esittää enintään kahden prosentin muutosta hintoihin enintään kerran kalenterivuodessa yleistä kustannuskehitystä vastaavasti. Alkuperäinen vuosihinta oli 11 570 000 euroa.

Sulkavalaisia vieraili Eränkävijöissä

Kuvat: Tapio Hintsanen ja Sini Pajari

Metsästys oli ihan normi juttu, mutta vähän jännitti, kun kameramies oli koko ajan perässä, kertoi Tapio Hintsanen vierailustaan suosituksissa Eränkävijät-ohjelmassa.

Pirjo Valkasmaa

Jos olit tunnistanut suosituksissa ohjelmassa tuttuja kasvoja Sulkavalta, et erehtynyt. Tapio Hintsanen ja Sini Pajari vierailivat sarjan parissa jaksossa marraskuussa. Parisunnan vei ohjelmaan Tapio Hintsanen tuttu metsästyskaveri Pyhtään ja perheen Valto-koira.

Tapio ja Sini olivat mukana 17. ja 24. marraskuuta esitetyissä jaksoissa, joissa seurattiin Pyhtään Eränkävijöiden villisikajaktia.

Lähtö ohjelmaan tuli pikaisella aikataululla.

– Perjantaina tuli Pyhtäältä puhelu ja sunnuntaina oli sitten jo kuvaukset, kertoo Tapio.

Paikkakunta ja eräseurue olivat jo entuudestaan tuttuja.

– Olen käynyt siellä villasikajaktissa koiramiehenä aiemminkin.

Jos Pyhtäällä kaivattiin osaavia metsämiehiä, niin erittäin tärkeässä roolissa oli myös Hintsanen perheen Valto-koira. Valto tunnettiin ja tiedettiin erinomaiseksi jahtikoiraaksi ja näihin jahtijaksoihin haettiin hyvää koiraa omistajineen.

Valto on 4-vuotias itäisiperianlaika. Rotumäärityksen mukaan se jahtaa kaikkea oravasta itäisiperianikiiriin.

– Näitä kumpaakaan Valto ei tosin ole saalistanut.

Muita meriittejä koiralla kyllä on melkoisesti.

– Hirviä 36 kappaletta, kolme ilvestä, muutama villisika, karhu sekä

Pyhtään maastot ovat Tapio Hintsaselle (toinen vas.) tuttuja. Mukana jahtissa myös Sauli Joas (vas.), sarjan vakimetsästäjä Manu Soininmäki ja lisäjännityksen jahtiin tuonut kameramies.

lukematon määrä supikoiria ja mäyrä, listasi Tapio koiransa saavutuksia jahtimetsissä.

Myös tv-jahti sujui kaksikolta erinomaisesti. Tapio ampui jahtin ainoan villisian.

Miehen mukana metsään

Tapio kertoo olleensa jahtimetsissä polvenkorkuisesta saakka.

– Hirviä, karhuja, ilveksiä, jäniksiä, pienpetoja. Sorsia vähemmän viime vuosina, listasi Tapio saaliseläimiä.

Myös puoliso Sini on lähtenyt miehen mukaan.

– Sanoinkin Sinille, että jos haluat nähdä minua enemmän elokuun lopun ja helmikuun lopun välisenä aikana, kannattaa lähteä metsälle mukaan, nauroi Tapio.

Sinillä onkin nyt jo kaikki luvat hankittu ja neljä jahtisyksyä menossa. Ensimmäinen hirvikin on kaatunut.

– Kyllä metsästys kiinnosti jo aiemminkin, mutta nyt Tapsan mukana se on ollut mahdollista, kertoi Sini.

Jahtikuvaus oli Sinistä mielenkiintoinen kokemus.

– Se kyllä vähän jännitti, että miten osaa olla luontevasti kameran edessä, nauroi Sini.

Koko perhe viihtyy metsällä.

– Meillä on se hyvä tilanne, että koko perhe viihtyy jahtissa, kertoivat Sini ja Tapio.

Tapion kolmesta aikuisesta lapsesta Teemu ja Veera ovat innokkaita metsästäjiä. Sinin Iiris-tytär, 11, ja Joona-poika, 9, ovat vielä ilman metsästyskorttia, mutta ovat joko äidin kanssa passissa tai Tapion ja koiran kanssa kävelemässä.

Jos missasit nuo lähetyksät, sarjan koko 4. kausi on nähtävissä edelleen Yle Areenassa.

Mikä on Eränkävijät?

Eränkävijät on suomalainen Yle TV1:llä esitetty luonto-ohjelma, jossa seurataan suomalaisten eränkävijöiden metsästystä ja kalastusta.

Sarja kertoo metsästyksestä ja kalastuksesta nykypäivän Suomessa. Siinä seurataan useamman intohimoisen eränkävijän elämäntapaa ja suhdetta ympäristöönsä. Heitä yhdistää rakkaus luontoon, vaikka taustoiltaan ja tarinoiltaan he ovat lähes toistensa vastakohtia ja kotoinkin Suomen eri kolkista.

Sarjan 1. tuotantokausi esitettiin vuonna 2016. 2. tuotantokausi esitettiin vuonna 2017. Sarja on myyty yli 30 maahan nimellä Love of the Wild. Sarja voitti parhaan TV-ohjelman Kultainen Venla -palkinnon 2017 ja paras esiintyjä -palkinnon 2018.

Missä saalis? Valto on osoittanut mitä parhaimmaksi jahtikoiraaksi, mutta viihtyy hyvin myös lepäilemässä emäntänsä Sinin sylissä.

Tukilakoilla ei vaikutusta vielä

Postin lakon tukitoimet eivät ole aiheuttaneet suurempia ongelmia Sulkavalla.

Pirjo Valkasmaa

Joulukortit eivät käy nyt kaupaksi, toteaa lakon konkreettisista vaikutuksista kauppias Tiina Kolehmainen K-Market Wiljamista.

Muuten lakot eivät ole vielä kaupassa näkyneet ollenkaan. Tavaratoimitukset ovat toimineet kuten ennenkin.

– Tähän asti on ollut ihan normaali tilanne. Jatkosta emme kyllä tiedä vielä, jos lakot laajenevat ja jatkuvat pitkään, kertoo Tiina Kolehmainen.

Tilanne on samankaltainen myös S-Market Sulkavassa.

– Ei ole vielä ainakaan vaikuttanut toimintaan, sanoo marketpäällikkö Hannele Partanen.

TV&Kodinkone Kempiselle tuli

tiistaiamuna Postin rekalla kaksi laivallista kodinkoneita.

– Koneet olivat tulleet maanantaina maahantuojalle, joten kyllä tavaraa on saatu. Itse asiassa pari kirjettäkin on tullut perille. Toki jos tarvitsen tuotteita, valitsen kyllä kuljetukset Matkahuollon kautta, kertoo Tenho Kempinen.

Kukkaa riittää vielä

Taimin Kukkakulmassa tehdään kukkakimppuja ja muita tilauksia etiseen malliin. Vielä eivät lakon vaikutukset ole näkyneet valikoimissa.

– Pääosin kukat tulevat meille Hollannista. Jos satamissa ei pureta sieltä tulevia lähetyksiä ja toimiteta eteenpäin, osa kukista voi jäädä jossain vaiheessa tulematta, kertovat Ulla Hintsanen ja Teija Alusniemi.

Kukkakaupan tarjonnan pelastaa hollantilainen yritys, jonka rekka tuo kukkalähetyksen kerran viikossa Sulkavalle asti.

– Jatkossa voi tietysti tulla ongelmia, mutta näillä näkymin kukkakaupassa riittää tuotteita asiakkaille, toteavat yrittäjät.

Lääkehuolto on turvattu

Lääkkeiden saannista kuntalaisten ei tarvitse olla huolissaan.

– Lakko ei vaikuta lääkkeiden saantiin mitenkään. Lääkkeiden toimitus on turvattu aina kaikenlaisissa poikkeusolosuhteissakin, kertoo apteekkari Anu Rasi-Leskinen Sulkavan Apteekista.

Tiedonvälityksen kangertelu on se mikä apteekkaria lakossa harmittaa. Aptekeillakin on mainioita tarjouksia joulun aikaan. Niistä haluttaisiin toki asiakkaita informoida.,

– Oman ketjun lehti, joka ilmestyy joka toinen kuukausi, jää nyt lakon takia jakamatta ennen joulua. Siinä on myös meidän apteekkien joulutarjouksia esillä. Laitan niitä kyllä facebookiin ja tietoja niistä saa myös täältä apteekista, kertoo apteekkari.

Vielä riittää kukkia. Teija Alusniemi viimeisteli asiakkaalle lähtevää kukkasta maanantaina.

”Toiset puhuu, toiset huastoo”

Kun Ensio Immonen huastelee savoa, eivät muualta tulleet paljon ehdi kommentoida. Savon murre soljuu lup-sakkana miehen puheessa, mutta myöhemmät ikäluokat puhuvat enemmän yleiskieltä.

Tea Ikonen

En minä kirjakieltä ossoo-kaan puhua, virkkoo Ensio Immonen.

– Minua helpottaa, ku suan huastaa savoa enkä yhtään häpeä sitä, hän toteaa.

– Minä oon huono häppeemään.

Immonen on syntyperäinen sulkavalainen, Sulkavan alkuasukas, kuten hän itse asian ilmaisee. Paikallinen murre on tarttunut miehen kielenkäyttöön jo varhain. Puheenparsi paljastaakin hänelle sen, kuka on paikallisia, kuka tullut jostain muualta.

– Toiset puhuu, toiset huastoo.

Entä miten ei-savolaiset ovat suhtautuneet Immosen huasteluun?

– Ei ne paljo kerkii kommentoimaan, mies naurahtaa.

Kotitahuvilla tepertänyt

Sanojensa mukaan Immonen on

Ensio Immonen ei kirjakieltä osaa puhuaakaan. Ei-savolaiset eivät juuri kerkeä kommentoimaan miehen huastelua.

ikänsä kotitahuvilla tepertänyt. Muualla Suomessa ei hänen ole viikon mittaisia Lapin-reissuja lukuun ottamatta tullut juuri käytyä. Niinpä myöskään muita murteita ei hän juurikaan ole kuullut.

Toisaalta murre Sulkavan ympäristössäkin hieman vaihtelee. Immosen

vaimo Inkeri on kotoisin Lohilahden seudulta, Mikkolanniemestä, Immonen itse Väätälänmäeltä. Puolison kotipaikan murre poikkeaa hieman hänen omastaan.

– Ruokolahtea rupeaa siellä tulemaan.

Myös karjalan murre on vaikuttanut

hieman sulkavalaisten puhetapaan. Sodan aikana tänne tuli paljon evakoita, jotka vuosien ja vuosikymmenten saatossa sekoittivat paikalliseen väestöön. Samoin kävi murteille.

Immosen mielestä nuorempien polvien sulkavalaaiset eivät myöskään välttämättä huastele vanhempien

sukupolvien tavoin.

– Yrittääkö ne puhua savoa nuo nuoremmat? Onko niille opetettu kirjakieltä, mies pohtii.

Immosella on kaksi lasta, tytär ja poika. Poika asuu Sulkavalla kotipaikalla, tytär on asunut eri puolilla Suomea ja on tällä hetkellä Kittilässä. Tyttäreen ei Lapin murre ole tarttunut, joskaan ei myöskään kotiseudun murre. Jälkipolvi puhuu yleiskieltä.

– Kyllä niille jäi yleiskieli, kun kävivät koulua.

Ensio Immosen omana kouluajanaan kaikki huastelivat savoa.

– En huomanna mitään sellasta, että murretta olisi yritetty kitkeä.

Se elävöittää

Yhtä kaikki, vuosikymmenten saatossa on joitain sanontoja hävinnyt kielenkäytöstä. Yksi sellainen on tokaisu pannaan tuppi heilumaan. Se tarkoittaa Immosen mukaan töihin lähtöä. Samaa asiaa tarkoittaa myös seuraava: pannaan se pää ylös, missä on enemmän reikiä. Tokaisu merkitsee makuulta ylös nousua ja hommiin ryhtymistä. Sitten on vielä: ei tehä päivästä rippeitä.

– Ku lähettiin aamulla töihin aikaisin, jäi iltaan joutoaikaa, Immonen selittää.

Yksi Immosen usein käyttämiä tokaisuja puolestaan on: se elävöittää. Sitä hän käyttää, kun jokin asia ei mene aivan niin kuin on suunniteltu. Paitsi omia töitään, kommentoi hän näillä sanoilla myös vaimonsa käsitöitä.

– Emäntä hermostuu, kun käytän sanontaa, mies naurahtaa.

– Se tarkoittaa, että antaa mennä vaan, vaikka miten menee.

Kuntalaiset tutustuivat paloasemaan

Iso ja hieno. Siisti ja ympäristökin on kunnossa. Paloasema sai kiitosta kuntalaisilta lauontain tapahtumassa. Palomies ja paloauto ovat lasten mielestä pop.

Pirjo Valkasmaa

Onhan tämä todella hieno ja niin siistiä on kaikkialla, sisällä ja ulkona, totesi Helena Kyllönen, joka toi paloasemalle tyttärenpoikansa Emilin, 4.

Tiloja olivat esittelemässä Sulkavan sopimuspalokuntalaiset.

– Meillä on tehtävärasteja, paloauton kyytiin pääsee ja sankoruiskulla pääsee sammuttamaan, kertoi pitkään palokuntatyössä mukana ollut Riina Hämäläinen.

– Tilat ovat uudet ja hienot; maalämpö, ilmastointi, valot syttyvät automaattisesti, likainen ja puhdas puoli erikseen. Pääsemme siis keikoilta suoraan pesutiloihin, joten siisteys säilyy. Toimivat koulutustilat, toimisto ja lepotilat ovat toisessa päädyssä, kertoi Kari Summanen tiloista.

Sopimuspalokuntalaisia Sulkavalla on 15.

– Emme ole virkasuhteessa, vaan olemme jokainen tehneet oman sopimuksen Etelä-Savon palokunnan

Juho Ahokas kiipesi reippaasti paloautoon, mutta halusi myös isän tulevan mukaan.

Palomies, poliisi, työmies. Santeri Reinikaisella on urasuunnitelma valmiina. Reipas poika halusi tutustua myös palomiehen varustukseen Kari Summasen kanssa.

kanssa. Osa on ensivasteryhmässä, osa palokunnassa ja osa kiireettömässä ryhmässä oman kiinnostuksen ja ajan mukaan. Itse olen näissä kolmessa mukana, kertoi Kari Summanen.

Vakinaisia työntekijöitä, ensihoitaja ja pelastaja, on paloasemalla 24/7 aina kaksi vuorossa.

Kiinnostava paikka ja ne piipaa -autot

Lapsiperheitä oli paikalla runsaasti. Syystäkin. Monien lasten tv-sarjojen sankarit ovat palomiehiä ja lapsia

kiinnosti kovasti aito ympäristö ja erityisesti paloautot.

Aaro Vasara, 3, tuli äidin, isän ja Eeva-siskon kanssa katsastamaan paikkoja.

– Lasten takia lähinnä tultiin. Aaron suosikkeja kun ovat nämä television palomies Pete ja Sami, nauroi äiti Anniina Vasara.

Eevi-sisko, 6, oli päiväkodin kanssa paikalla jo käynytkin.

Santeri Reinikaisesta, 4, tulee näillä näkymin sekä poliisi että palomies. Jos nämä eivät natsaa, työmiehen

ammatti kiinnostaa myös.

– Hän tykkää palomiehistä ja myös kaikista työmiehistä, nauroi äiti Sari Reinikainen.

Santeri kävi paloauton kyydissä ja auttoi innokkaasti Summasen Karia pukeutumaan oikeaan palomiehen sotisopaan.

Juho Ahokas, 3, ilmoittautui myös heti halukkaaksi paloauton kyytiin. Varsinkin kun isä Tomi lähti vielä kaveriksi mukaan.

– Me ajettiin tosi kovaa, kertoi Juho innoissaan reissun jälkeen.

Hyvä, että innostusta riittää. Uusia palokuntatyöstä kiinnostuneita tarvitaan tulevaisuudessakin.

Paloaseman rakentamisen aikana paussilla ollut palokuntanuorten toiminta käynnistetään nyt uudelleen.

– Toiminta aloitetaan yhteistyössä 4H-yhdistyksen kanssa 15.1.2020. Toivotaan, että nuoret kiinnostuvat toiminnasta ja tätä kautta saadaan uutta väkeä palokuntatyöhön, toivoivat Kari Summanen ja Riina Hämäläinen.

E-junioreiden lentopalloturnaus kisattiin lauantaina

Sulkavan liikuntahallilla pelattiin E-junioreiden lentopalloturnaus viime lauantaina. Toisistaan mittaa ottivat Sulkavan Urheilijat -41:n, Savonlinnan East Volleyn, Joroisten Urheilijoiden sekä Pieksämäen Tsemppi -82:n mustien ja keltaisten joukkueet.

Tea Ikonen

Tänä syksynä E-ikäisten nuorten Tiikeri-sekasarjassa aloittanut kotijoukkue hävisi kaikki pelinsä, mutta lasten pelissä oli naurua ja iloa tappioista huolimatta. Kannustus oli runsasta niin onnistumisissa kuin epäonnistumisissakin.

Lasten lentopalloharrastus alkoi Sulkavalla viime kevättalvella lentopallolähtetöiden hankkeen myötä. Savonlinnan East Volley juniorit ry:n viime vuonna käynnistämän hankkeen tavoite on ollut lentopallon harrastusmahdollisuuksien kehittäminen ja tukeminen maakunnan itäisissä osissa sekä vireyden tuominen alueen liikuntatoimintaan ja sitä kautta alueeseen yleensäkin. Lentopallolähtetöiden Itä-Savon alueella toimii Jaakko Hakulinen, joka valmentaa SU-41:n junioreita yhdessä Mikko Kempin kanssa.

Sulkavalla lentopallokerho koostuu pari kertaa viikossa. Siinä harjoittelevat vuosina 2008–2011 syntyneet lapset.

– Meillä on hyvä ryhmä. Ryhmässä on tällä hetkellä 10 lasta, todennäköisesti muutama kiinnostunut on tulossa lisää, Mikko Kempin kertoi.

Poppoon 10 lapsella on pelaajalisenssit maksettu, ja lisäksi harjoituksissa käy muutamia muitakin lapsia. Harrastuksen pariin ovat Kempin mukaan tervetulleita siis nekin, jotka eivät peleihin osallistu.

– Meillä on innokkaita lapsia

mukana. Myös vanhemmat ovat lähteneet hyvin mukaan, Kempin totesi.

Suunnitelmissa on jakaa porukka kahteen ryhmään.

– Näin lapset saavat enemmän pelata.

Syksyn aikana Tiikeri Itä-sarjan 3. lohkon E-juniorit pelaavat neljä turnausta, joista viime lauantainen Sulkavalla pelattu turnaus oli kolmas.

– Hienosti on löytynyt yleisöä tänne, Kempin kehuu.

Ensimmäistä peliä oli nimittäin seuraamassa 60 katsojaa.

Myös Kempin tytär Aino oli mukana lentopalloturnauksessa.

– Olen alkanut harrastaa lentopalloa sen kautta, kun iskä ja ukki harrastavat sitä, tyttö kertoi.

Harrastus oli siis hänelle tuttu jo ennen lentopallokerhon starttaamista Sulkavalla.

– Olen käynyt lentopalloharkoissa Tanhuvaarassa aiemmin.

Entä mikä lentopallossa on Ainin mielestä parasta?

– Että saa urheilla kavereiden kanssa, pääsee peleihin ja tapaa uusia kavereita.

Aino Kempin alkoi harrastaa lentopalloa isänsä ja ukkinsa vanavedessä. Parasta lajissa on se, että saa urheilla kavereiden kanssa.

SU-41:n juniorisekajoukkue taisteli urheasti muun muassa pieksämäkeläisiä Tsemppi-Mustia vastaan.

E-tytöt ja -pojat Tiikeri Itä/Lohko 3 Sulkavan liikuntahalli 23.11.2019 / Tulokset

Tsemppi-Keltaiset	JoU	2-1 (26-24, 21-25, 15-10)
SU-41	EVjr	0-2 (18-25, 18-25)
JoU	Tsemppi-Mustat	2-1 (20-25, 25-12, 15-10)
SU-41	Tsemppi-Keltaiset	0-2 (16-25, 14-25)
Tsemppi-Keltaiset	Tsemppi-Mustat	2-1 (25-23, 24-26, 16-14)
EVjr	JoU	2-1 (25-21, 24-26, 15-12)
Tsemppi-Keltaiset	JoU	2-0 (25-23, 25-13)
Tsemppi-Mustat	SU-41	2-0 (25-12, 25-16)

Marraskaronkka karkotti marraskuun ankeutta

Tämänvuotinen Järvi-Saimaan kansalaisopiston Marraskaronkka järjestettiin yhteistyössä Juvan ja Sulkavan opistojen kanssa sunnuntaina.

Tea Ikonen

Kaikki hyvät konsertit alkavat harmonikkasoololla, totesi Järvi-Saimaan kansalaisopiston musiikinopettaja Oiva Auvinen Tuula Auvisen avatessa perinteisen Marraskaronkan Tosca-valsilla.

– Marraskaronkalla yritämme karkottaa harmautta, kun ei ole vielä luntakaan maassa.

Tämänsyksyinen Marraskaronkka oli Järvi-Saimaan kansalaisopiston Juvan ja Sulkavan opistojen yhteinen. Yleisöä viihdyttivät sulkavalainen Stemmaaajat-viulu-yhtye, Juvan Harmonikkayhtye sekä

juvalaiset ja sulkavalaiset solistit ja Kuosmalan laulu-yhtye, joita säestivät sulkavalainen Tehomela-yhtye, juvalainen Reckless Rockers -yhtye sekä Kuosmalan bändi.

Laulun ja soiton opettaja Ari Kaartinen kertoi, että Marraskaronkan ohjelmisto on tehty pitkälti lauluopilaisten mukaan.

– He ovat valinneet laulut ja bändit ovat opetelleet ne säestämään, Kaartinen sanoo.

Oiva Auvisen mukaan ensimmäinen, viisi vuotta sitten järjestetty Marraskaronkka oli Sulkavan ja Juvan yhteinen. Sen jälkeen Marraskaronkka on pidetty neljänä vuonna molemmilla paikkakunnilla erikseen, kunnes tänä vuonna palattiin järjestämään se jälleen yhdessä.

– Saatiin kerrytettyä sen verran ohjelmaa, että päätettiin yhdistää Marraskaronkka, Auvinen totesi.

Marraskaronkan lisäksi myös kansalaisopiston kevätkonsertti järjestetään jatkossa yhdessä Juvan kanssa. Viime keväänä se jo pidettiin Juvalla, ensi keväänä Sulkavalla. Sen sijaan ensi vuoden Marraskaronkka järjestetään Juvalla.

– On nyt vuorovuosina Marraskaronkat ja kevätkonsertit

Juvalla ja Sulkavalla.

Yhteisen konsertoinnin lisäksi juvalaisia ja sulkavalaisia musiikinopilaita yhdistetään jo opetuksessakin. Auvisen mukaan soitto- ja lauluopilaita koulutetaan ristiin mahdollisuuksien mukaan.

– Esimerkiksi osa Kaartisen Arin sulkavalaisista laulusolisteista käy Juvalla harjoituksissa yhdessä sulkavalaisen bändioppilaiden kanssa.

– Näin soittajat pääsevät tutustumaan toisiinsa ja saavat sitä myöten kontakteja sen varalle, jos joskus tarvitsevat soittajaa tai laulajaa johonkin.

Marraskaronkassa esiintyi sulkavalaisia ja juvalaisia solisteja, joita säestivät Tehomela ja Reckless Rockers -yhtyeet sekä Kuosmalan bändi. Tilaisuudessa esiintyivät myös Stemmaaajat -viulu-yhtye sekä Harmonikkayhtye.

Joulupuukeräys tuo iloa ja valoa perheisiin

Sulkavalla järjestetään jälleen Joulupuukeräys. Keräys tuo iloa ja valoa lapsiperheisiin, joilla ei ole mahdollisuutta toteuttaa lastensa joululahjatoiveita.

Joululuun kuuluvat ilo, hyvän mielen jakaminen ja muista ihmisistä huolehtiminen. Sulkavan sosiaalitoimen ja seurakunnan diakoniatyön järjestämällä Joulupuukeräyksellä pyritään auttamaan vähävaraisten perheiden lapsia ja nuoria. Samalla keräykseen osallistuville tarjotaan mahdollisuus kokea antamisen iloa. Keräykseen voivat osallistua yksityisten henkilöiden lisäksi esimerkiksi yritykset ja yhdistykset.

Miten voin osallistua?

Kunnanviraston toisessa kerroksessa sijaitsevassa Asiointipisteessä (entinen yhteispalvelupiste) on joulukuusi, jonka oksille on ripustettu

perheiden antamia lasten ja nuorten joululahjatoiveita. Perheiden lahjatoiveet on kerätty sosiaalitoimen perheille lähettämällä lahjatoiveilistoilla. Yksittäisen lahjatoiveen hinta on enintään 50 euroa.

He, jotka haluavat osallistua Joulupuukeräykseen, voivat käydä hakemassa joulukuusesta tiistaista 3.12. lähtien sopivan lahjatoivekortin (tai useammankin) ja hankkia kortissa mainitun tuotteen. Lahjan ostaja voi tuoda lahjan paketoituna kuusesta ottamansa kortin kanssa Asiointipisteeseen. Kortti on tärkeä tuoda lahjapakettin mukana, jotta lahja voidaan toimittaa oikeaan osoitteen. Keräyksen päätyttyä sosiaalitoimi jakaa lahjat koteihin. Kortissa olevaa toivomusta on syytä noudattaa tarkoin, koska se on perheen antama toive, joka tuo ilon saajalleen. Joulupuukeräykseen osallistumalla

voit antaa ja saada iloisen joulumielen.

Joulupuukeräys

- keräyksen aika 3.-11.12.2019

- nouda lahjatoive virastotalon Asiointipisteestä-

- hanki uusi tai toiveen mukainen lahja. Yhden lahjatoiveen enimmäishinta on 50 euroa. Rahaa ei kerätä!

- kiinnitä lahjatoivekortti pakettiin narulla (EI TEIPILLÄ). Näin tiedämme, mitä paketti sisältää ja minin lahja on menossa

- palauta paketoitu lahja Asiointipisteeseen (huom. aukioloajat)

Sulkavan kunta ja Sulkavan seurakunta

Postista

Iloa, valoa, rakkautta ja energiaa

Metsuri Jukka Kaartinen kaatoi puut Sulkavan kunnan tontilla. Hän aloitti työn syyskuussa ja lopetti lokakuussa. Alue oli ollut tiheä läpipääsemätön viidakko, pitkät puunrungot kasvoivat vierivieressä, pyrkivät valoon.

En ollut edes osannut kuvitella, miten paljon valoa, tilaa ja polttopuita syntyi tontin raivaamisesta.

Nyt kaadetut puut makasivat ristiin metrin korkeudella maassa sokin sokin. Suunnitelma oli ollut, että vankilan miehet tulevat keräämään rungot, oksat ja risut kasoisiin ja puutavara kuljetetaan hakettavaksi ja siitä syntyy lämmitysenergiaa.

Kolmen päivän ajan olivat vangit alueella. Heidän mielestään työ oli vaikeaa, tontilla ei voinut kävellä, puut olivat liukkaat.

Katselin heidän työtään ja katselin aluetta ja päätin aloittaa puiden järjestämisen kasoiksi. Toiveeni on ja oli, että puukat haetaan ja haketetaan ennen talvea ja lumen tuloa.

Aloitin puiden kasaamisen 5.11.2019 ja olen tehnyt tähän

Tontti ennen kuin puiden järjestämistä.

mennessä 58 tuntia työtä ja paljon kasoja. Olen käyttänyt käsisahaa, moottorisahan ääni on saastetta. En halua saastetta luontoon.

Olen todennut, että jopa sormeni lihakset ovat vahvistuneet työnteosta,

Tontti kirjoittajan urakoinnin jälkeen.

jouduin vaihtamaan sormuksen toiseen sormeen, kun sormusta oli vaikea saada pois sormesta. Työkäsineet ovat rikki ja käsisaha tylsä, työvaatteet märät ja likaiset.

Minä halusin vapauttaa metsän stressistä, jonka se oli kokenut raivauksesta. Kasvin solut reagoivat aivan samalla tavalla stressiin kuin ihmisen ja eläinten solut. Solut kehittävät vasta-ainetta stressiin.

Vielä on työtä tehtävä, ennekuin kaikki puut ovat kasoissa. Katselen onnellisena työni tuloksia. Näen ikkunastani alueen ja ihailen metsää, joka alkaa toipua. Tunnen kehoni kunnan parantuneen, olen saanut raittiissa ilmassa tekemästäni työstä energiaa ja iloa. Ilo = rakkaus.

Arvostan ja kunnioitan metsurin hyvää työtä, en halua, että puut jäävät makaamaan maahan, vaan tulevat hyödylliseen käyttöön ja että metsä pääsee kasvamaan.

”Vanha akka puhuu paskoo” oli kommentti, jonka sain, kun puolustin kunnan tonttia ja omaisuutta. Ohjeet alueen puiden käytöstä oli annettu, peruttu ja tehty poikkeuslupia, jotka

tuottivat pelkoa, kateutta, ahneutta, aggressiivisuutta ja vihaa.

Minä toimin. Rakkaus luontoa kohtaan voitti pelkoni. Jouduin toimimaan välikätenä. Minä en ollut ohjeita antanut, mutta jouduin puolustamaan niitä ja se aiheutti pahaa mieltä, eripuraa.

Opin tästä tapahtumasta, se oli haaste minulle ja otin haasteen vastaan. Opin lukemaan kaadettuja puita ja niiden suuntaa ja pituutta kasatesani niitä. Opin kuuntelemaan omia ajatuksiani ja tunteitani ollessani yksin metsän hiljaisuudessa. Työ ei ollut helppoa, se vaati rohkeutta, voimaa, energiaa ja hyvää peruskuntaa.

Ensimmäisen kolmetuntisen puutyön jälkeen en pystynyt koiralenkillä kävelemään, lihakset olivat niin jäykät ja kipeät, kun olin liikunut epätavallisella tavalla metsässä, ylös ja alas, kyykkyyn ja ylös ja vetänyt runkoja käsilläni kasaan.

Ystävällisin ja kiitollisin terveisin
Leena Vihavainen-Müller

SULKAVA

Keskiviikkoisin ilmestyvä kotiseutulehti

Kustantaja :
Sulkavan Kotiseutulehti Oy
Sanomalehtien Liiton jäsen
ISSN 0782-6583

Päätoimittaja:
Tea Ikonen
044 240 4836

Toimittaja:
Tuula Makkonen (lomalla)
050 5115114

Toimittaja (sijainen):
Pirjo Valkasmaa

Toimitus ja ilmoitukset:
toimitus@sulkavalehti.fi
ilmoitukset@sulkavalehti.fi
puh. 015 471 544
Uitonrinne 18
58700 Sulkava

www.sulkavalehti.fi

Toimitus avoinna: ma-to klo 9-15,
PERJANTAINA SULJETTU

HUOM!
Ilmoitus- ja uutisaineiston on oltava toimituksessa viimeistään maanantaina klo 12.00 mennessä.

Seurakunta

Messu su 1.12. klo 10 srk-talossa, Rentola, Suomalainen. Kirkkokahvit messun jälkeen, vapaaehtoinen maksu lähetystyön tukemiseen. **Kunniakäynti Lohikosken hautausmaan sankarihautoilla to 5.12. klo 9. Itsenäisyyspäivän jumalanpalvelus pe 6.12. klo 10 srk-talossa, Rentola, Parkkonen, Suomalainen ja Sulkavan mieslajajat. Jumalanpalveluksen jälkeen kunniakäynti seppeleenlaskuineen sankarihautoilla ja kirkkokahvit srk-talossa (vap.eht. maksu oman srk:n lähetysten tukemiseen).**

LAPSET/PERHEET: Rippikoulun vanhempainilta to 28.11. klo 18 srk-talossa. Keskustellaan nuorten rippileiristä, sen suorittamisesta sekä konfirmaatiosta. Tervetuloa kaikki vanhemmat! **Perhekerho** keskiviikkoisin klo 9.30 srk-talon päiväkerhuhuoneessa.

Seurakunta tarjoaa kaikille lapsiperheille myös **Tukea Arkeen-toimintaa:** lastenhoitoa (voit jättää lapsesi lastenhoajaan huomaaan 1-2h, jolloin voit hoitaa asioita tai ladata akkuja), juttelukaveria ja tietoa seurakunnan toiminnasta. Kysy rohkeasti lisää lastenhoajalta, Hanna p. 0400 475132 tai hanna.simpanen@evl.fi.

MUSIIKKI: Tule laulamaan! to 28.11. ja 5.12. klo 16.30 srk-talossa.

LÄHETYS: Lohilahden lähetyspiiri ke 4.12. klo 12 Kaisu ja Seppo Tuukkasessa, Lohiniementie 53.

APUA JA TUKEA: Diakoniapäivystykset tiistaisin, keskiviikkoisin ja torstaisin klo 9-11 srk-talon diakoniatuimistossa. **OmaisOiva Hetki** ma 2.12. klo 10-12 ja klo 14-15 srk-talossa. Varaa aika henkilökohtaiseen ohjaukseen ja neuvontaan Etelä-Savon OmaisOivan omaistoiminnan ohjaaja Mari Nykäselältä, p. 050 320 7771. **Omaishoitajien ja vapaaehtoistyöntekijöiden teemapöytätyö** ma 2.11. klo 12. Vertaistukea, tuohiaskartelua ja joulukahvit. **Joulupuukeräys** 3.-11.12. vähävaraisten perheiden lasten auttamiseksi. Voit nousta virastotalon Asiointipisteeseen joulukuusesta 3.12. lähtien lahjatoivekortin, ostaa korttiin merkityn lahjan ja tuoda sen paketoituna Asiointipisteeseen lahjatoivekortin kanssa.

Hyväntekeväisyyskeräyksen järjestävät kunnan sosiaalitoimi ja seurakunnan diakoniatyö. Sydämellinen kiitos lahjastasi!

TIEDOKSI: Kirkkoherranvirasto auki maanantaisin ja tiistaisin klo 9-12. **Virkatodistusten ja sukuselvitysten tilaus** Kouvolan keskusrekisteristä: p. 040 765 4017 (ma-pe klo 9-12) tai osoitteesta <https://www.sulkavaseurakunta.fi/info-ja-asiointi> löytyvällä lomakkeella.

Lisätietoja: www.sulkavaseurakunta.fi

Tilausten ja osoitteenmuutosten on oltava toimituksessa edellisen viikon keskiviikkona klo 12.00 mennessä.

ILMOITUSHINNAT

Etusivu	1,30 e/pmm+alv
Takasivu	1,20 e/pmm+alv
Teksti ja tj	1,20 e/pmm+alv
Kiitos- ja kuolin-ilmoitukset	1,00 e /alv
Alv 24%	

PAINOPAikka:

LEHTISEPÄT

Pieksämäki – 2019

Paikalliset asiantuntijat

PIRJO HILTUNEN
Asiakkuusneuvoja
P. 010 255 2395
pirjo.hiltunen@op.fi

TANJA PÖLLÄNEN
Asiakkuusneuvoja
P. 010 255 2401
tanja.pollanen@op.fi

MARJO PAJARI
Asiakkuuspäällikkö
P. 010 255 2399
marjo.pajari@op.fi

palvelevat sinua Sulkavalla

ajanvarauksella viitenä päivänä viikossa, ma–pe 9.00–16.15,
konttorissamme; Alanteentie 28, 58700 Sulkava.
Kassapalvelut ma, ke ja pe 9.00–12.30.

Tiesithän, että varaamalla ajan puhelin- tai verkkoneuvotteluun voit hoitaa
pankkiasiat mukavasti vaikka kotisohvalta. **Ajanvaraus:** www.op.fi tai 0100 0500

Puhelun hinta 0100-alkuiseen numeroon: pvm/mpm.

Paikallinen. Suomalainen.

OP Suur-Savo

Kutsumme kohteliaimmin maanvuokraajat, alueella asuvat,
naapuriseurojen edustajat ja jahdissa vieraanamme olleet
kirkonkylän 6 lk:n oppilaat perheineen

HIRVIPEIJAIISIIN

Kaartilankosken ent. koululle
la 30.11.2019 klo 18.00

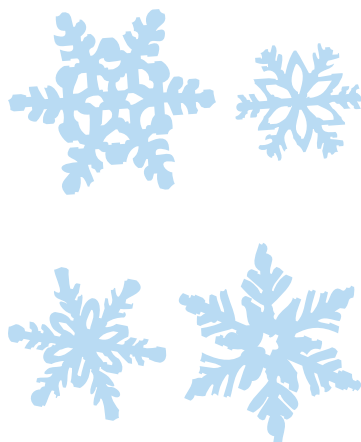
Ruokailun jälkeen
hulvattoman hauskat
peijaistanssit seurantalolla

Tervetuloa Hakovirran Metsästysseura/hirvijaosto

ROINILAN LIHATILAN LIKKUVAT LIHATISKIT

TIISTAINA 3.12.2019
SULKAVA 14.45-15.05
Muista JOULUtilaukset!
0400 872461

Kutsumme kaikki maanvuokraajat, alueella asuvat, naapuri-
seurojen edustajat ja metsästykseen osallistuneet perheineen

HIRVIPEIJAIISIIN

la 7.12.2019 klo 18.00
Kaartilankosken ent. koululle

Tervetuloa T. Hintsasen hirviporukka

SULKAVA

LEHTI

Joululehti jaetaan
kaikille kesä-
asukkaillemme!

**Perinteinen Joul-Sulkava
ilmestyy ke 18.12.2019**

Aineisto lehteen on oltava to 12.12. mennessä.

OTA YHTEYTTÄ, TEHDÄÄN TYÖSI JA TUOTTEESI TUNNETUKSI!

015 471 544 | toimitus@sulkavalehti.fi tai ilmoitukset@sulkavalehti.fi

**Tervetuloa PUUROJUHLAAN
Jokipirtille su 1.12. klo 13.00**

Ohjelmassa lauluja ja
arpajaiset.
Pikkupaketti pukin konttiin.
Kylätoimikunta

Apteekki palvelee
pe 29.11.2019 klo 9-19

**BLACK
FRIDAY**

tarjouksia esim. ACO hand cream
75 ml 2 kpl/5 €

Huom! Joulukahvit pe 13.12. klo 9-17

Apteekki

puh. 015-471 054 | Kauppatie 4

SOSTERI

Kuulutus

Hallintosäännön 81 §:n mukaisesti ilmoitetaan,
että Itä-Savon sairaanhoitopiirin

YHTYMÄVALTUUSTON KOKOUS

pidetään **maanantaina 9.12.2019 alkaen klo
10** Savonlinnan keskussairaalan C-salissa
(C-rakennus).

Kokouksessa käsiteltävänä olevat asiat
julkaistaan sairaanhoitopiirin virallisella
ilmoitustaululla sekä verkkosivuilla. Esityslista
on nähtävissä sairaanhoitopiirin kotisivuilla
www.sosteri.fi 26.11.2019 jälkeen.

Kokouksen tarkastettu pöytäkirja pidetään
yleisesti nähtävillä Itä-Savon sairaanhoitopiirin
kuntayhtymän keskushallinnossa, Savonlinnan
keskussairaalan F 1-rakennuksen 6. kerros,
11.12.2019 kello 8.00-15.00.

Savonlinnassa 26.11.2019

Ahti Myllys
yhtymävaltuuston puheenjohtaja

Rautaseiska Oy on sulkavalainen konepaja, jonka päätoimena on
sellu- ja paperiteollisuuden sekä kaivosteollisuuden osien valmistus
alihankintana sekä samojen alojen huolto- ja kunnossapitotyöt.

Etsimme yhtä (1) manuaalikoneistuksen osaajaa sekä
yhtä (1) henkilöä oppisopimuksella koneistajaksi koulu-
tettavaksi.

Tavoitteena on saada palvelukseen osaava/t ja luotet-
tava/t työntekijät sekä tarjota jatkuva ja pitkäaikainen
työsuhte.

Koneistajan paikalle edellytämme osaamista manuaali-
sorvin ja/tai jyrskoneen sekä säteisporakoneen käyt-
töön. Automaattiohjauksen osaaminen on eduksi.

Oppisopimuksen kautta koneistajaksi aikovalta odo-
tamme mielenkiintoa aiheeseen, tahtoa oppia ja kykyä
toimia muiden kanssa.
Tarjoamme monimuotoisia töitä, mukavan työporukan ja
joustavat työajat.

Laita vapaamuotoinen hakemus osoitteeseen:

lassi.toropainen@rautaseiska.fi ja

simo.toropainen@rautaseiska.fi

Lisätietoja: Lassi Toropainen 0440338944

Paikat täytetään mahdollisimman nopeasti edellyttäen,
että sopivat henkilöt löytyvät.

RAUTASEISKA Oy

www.rautaseiska.fi

